

[Andreasen (Næstved).]

sættes lavere end den Rente, Staten selv maa yde for at tilvejebringe Mulighed for de paagældende Laans Udredelse.

Da Folketinget i Vinteren 1931 behandlede det oprindelige Lovforslag om Nedsættelse af Renten for disse Laan, fremhævede den daværende Finansminister Betydningen af en Nedsættelse af Nationalbankens Diskonto. Han gjorde dengang gældende, at saaledes som Nationalbankens Stilling er over for Regering og Rigsdag, kunde Regeringen ikke give noget Paalæg, men han havde udtalt Ønsket og gjort en Henstilling.

Jeg vil gerne ved denne Lejlighed udtale min Tilfredshed med den Indsats, den tidligere Finansminister her har øvet, thi der er jo ikke den fjerneste Tvivl om, at den meget betydelige Nedsættelse af Nationalbankens Diskonto, som har fundet Sted siden det Tidspunkt, da disse Udtalelser faldt fra denne Plads, i høj Grad har været til Gavn for Erhvervslivet; navnlig har den i højeste Grad bidraget til den betydelige Stigning i Obligationskurserne, vi har været Vidne til, og paa mangfoldige Omraader inden for Erhvervslivet har sikkert den Indsats fra Regeringens Side og senere ogsaa fra den daværende Finansministers Side som Nationalbankdirektør virket til bedste for de økonomiske Forhold i vort Land. Jeg mener, at den tidligere Finansminister fortjener Anerkendelse for dette Forhold.

Med disse faa Bemærkninger vil jeg tillade mig at anbefale, at det foreliggende Lovforslag undergives en hurtig og velvillig Behandling her i Tinget.

Knud Kristensen: Som allerede nævnt gaar Lovforslaget ud paa at bemyndige Finansministeren til at nedsætte Renten af Statens Udlaan til en Minimumsrente fra $4\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{4}$ pCt. Finansministeren udtalte i sin Fremsettelsestale, at han forudsaa, at der var en Del, som vilde føle sig noget skuffet over, at denne Rentenedsættelse var saa ringe. Deri tror jeg, Finansministeren har fuldstændig Ret, men jeg kan ikke se rettere, end at naar denne Skuffelse maaske er til Stede — og i det hele taget er til Stede, næsten hver Gang vi foretager Foranstaltninger, der tager Sigte paa at nedsætte Renten —, har Regeringen og Regeringspartierne selv en meget stor Del af Skylden herfor.

Der er nemlig, forekommer det mig, et mærkeligt Modsætningsforhold imellem Regeringspartierne Udtalelser ude i Landet og deres Handlinger. I lang Tid er deres

Udtalelser gaet ud paa, at det, vi egentlig var trykket af, var en Gældskrise, det var en dybtgaaende Rentensænkning, vi trængte til, det var den passive Kapital, der nu skulde holde for og bidrage en afgørende Del til Krisens Løsning.

Det er altsaa deres Ord, det er den Melodi, om man saa maa sige, det hele er gaaet paa fra disse Partiers Side. Og hvad har saa deres økonomiske Handlinger, hvad har deres Lovforslag og deres hele Politik herinde paa Rigsdagen næsten naturnødvendigt maattet resultere i? Ja, efter min Opfattelse har mange af de Foranstaltninger, der er truffet fra Regeringens Side, været af den Art, at de direkte har maattet virke hemmende paa en Rentenedsættelse.

Hvad er det nemlig, der bestemmer Rentens Højde? Efter min Opfattelse er i hvert Fald Tilbud og Efterspørgsel to af de vigtigste Faktorer, som bestemmer, hvor høj en Rente der skal være i et Samfund. Og spørger man nu, hvordan Regeringens og Regeringspartierne Politik da har paavirket dels Efterspørgselen og dels Tilbudet, saa er der vel ingen, der er i Tvivl om, at hele den Udgiftspolitik, som Regeringen har ført, hele det Forbrug af Landets Kapital, dels gennem Skatter, dels gennem Laan, som de har Ansvaret for, har indskrænket den Del af Kapitalen, som stilles til Raadighed til Udlaan til Erhvervslivet og i det hele taget til Brug for Samfundet. De har derigennem i allerhøjeste Grad medvirket til, at Efterspørgselen efter Landets Kapital har været stigende og stor, de har paavirket den ene af de Faktorer, der bestemmer Rentens Højde, i Retning af at holde Renten oppe. Baae deres Udgiftspolitik, deres Understøttelsespolitik og deres Skattepolitik har direkte modvirket en Rentensænkning.

Man kan sige: Ja, men den Politik, den gaar vi nu ind for, den Politik anser vi for at være den rigtige. Det er en Sag for sig; men i hvert Fald maa man være fuldstændig klar over, at naar det offentlige beslaglægger en saa betydelig Del af Landets Kapital, saa modvirker man derigennem i allerhøjeste Grad de almindelige Bestræbelser for Rentensænkning, fordi man i høj Grad forøger Efterspørgselen og ogsaa i høj Grad gennem sin Skatteudskrivning er med til at formindske Tilbudet og derigennem i sine Gerninger er med til at holde Renten oppe.

Der er heller ingen Tvivl om, at de Laanetransaktioner, som Regeringen har medvirket til, i Krisetiden i høj Grad har været med til at holde Renten højt oppe